

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

Tauw B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190026897469

Kenmerk
WNB/2021/008A.toek

Bijlagen
5

Datum 1 augustus 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 13 mei 2022 heb ik uw verzoek tot wijzigen van de ontheffing met kenmerk WNB/2021/008.toek (aanvraagnummer 5190026897469) voor het project 'Krib- en Oeververlaging Pannerdensch Kanaal' ontvangen. Ik heb uw verzoek beoordeeld. In deze brief leest u wat dit betekent.

Vorig besluit

Bij besluit van 16 september 2021, definitief bekend gemaakt op 13 oktober 2021, is ontheffing met kenmerk WNB/2021/008.toek verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de rivierrombout voor een periode van 13 oktober 2021 tot en met 31 december 2024.

Procedure

Voor de totstandkoming van het besluit met kenmerk WNB/2021/008.toek was de provinciale coördinatierегeling als bedoeld in artikel 3.33, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening, van toepassing. Dit bracht met zich mee dat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing was, wat onder andere inhield dat eerst ontwerpbesluiten ter inzage werden gelegd, waarover zienswijzen konden worden ingediend. Destijds zijn geen zienswijzen ingediend.

Betreffende de wijziging is door de aanvrager en het oorspronkelijk coördinerende bevoegde gezag vanwege de beperkte impact van de wijziging besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure niet toe te passen, en de reguliere aanvraagprocedure te doorlopen.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Krib- en Oeververlaging Pannerdensch Kanaal', gelegen in de gemeenten Lingewaard en Zevenaar. Het project betreft het verlagen van kribben en oevers op het Pannerdensch Kanaal. De werkzaamheden bestaan uit het verlagen van 35 kribben en 5 oevers.

Er worden bomen gekapt, stenen geplaatst en er vindt transport over de oevers plaats. Verder wordt vooral vanaf het water gewerkt. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de rivierrombout (*Stylurus flavipes*).

Verzoek

U verzoekt tot een wijziging van de ontheffing met kenmerk WNB/2019/008.toek door aanvullend ontheffing te vragen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 voor wat betreft exemplaren van de bever (*Castor fiber albicus*).

Besluit

Ik ga akkoord met uw wijzigingsverzoek. Dit betekent dat de ontheffing met kenmerk WNB/2021/008.toek is gewijzigd en komt te vervallen vanaf de dag dat onderliggend besluit wordt afgegeven.

Hierbij ontvangt u de gewijzigde ontheffing met kenmerk WNB/2021/008A.toek. Aan deze ontheffing zijn de specifieke voorschriften j en k toegevoegd, alsmede een nieuwe toelichting in bijlage I betreffende de instandhouding van de bever.

De rest van het besluit WNB/2021/008.toek ten aanzien van de rivierrombout voor wat betreft de voorschriften, de beschreven instandhouding van de soort, de andere bevredigende oplossingen en het belang, blijft ongewijzigd. Ik verwijs u hiervoor naar bijlage I van het besluit met kenmerk WNB/2021/008.toek (met referentienummer 5190024901890) van 16 september 2021 (bekendgemaakt op 13 oktober 2021) (bijlage 5 bij dit besluit).

Ik verleen u voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 december 2024 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de rivierrombout en het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit wijzigingsbesluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.

- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Krib- en Oeververlaging Pannerdensch Kanaal', gelegen in Doornenburg, Pannerden en Angeren in de gemeenten Lingewaard en Zevenaar aan het Pannerdensch Kanaal, ter hoogte van 35 kribben en 5 gestrekte oevers op riviertraject 868-874, één en ander zoals is weergegeven in figuur 2.1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan rivierrombout Krib- en oeververlaging Pannerdensch Kanaal' van 24 februari 2021 (bijlage 2 bij dit besluit)
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van rapport 'Activiteitenplan rivierrombout Krib- en oeververlaging Pannerdensch Kanaal' van 24 februari 2021 (bijlage 3 bij dit besluit) en zoals beschreven in paragraaf 4.2.1 en in paragraaf 6.4 van het rapport 'Aanvulling activiteitenplan bever krib-en oeververlaging Pannerdensch Kanaal' van 13 mei 2022 (bijlage 4 bij dit besluit).
- j. U dient rekening te houden met de kwetsbare periode van de bever. Deze loopt globaal van mei tot en met augustus.
- k. U dient bij de werkzaamheden binnen 20 meter van de burcht stapvoets te rijden om schade aan burcht, eventuele legerplaatsen en individuen te voorkomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 augustus 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190026897469

Kenmerk
WNB/2021/008A.toek

Overige voorschriften

- l. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- m. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- n. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027125753. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

1 augustus 2022

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190026897469

Kenmerk

WNB/2021/008A.toek

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de bever

Artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 Wet natuurbescherming

De bever is in het plangebied aangetroffen. Er is een hol/verblijfplaats van de bever aangetroffen nabij krib 5. Met het plaatsen van een cameraval is een bever naast de verblijfplaats waargenomen. Daarnaast is een bever zwemmend nabij de verblijfplaats waargenomen. De bever gebruikt waarschijnlijk het gehele plangebied als leefgebied en delen van het plangebied als foerageergebied. Daarnaast kan het hol functioneren als voortplantings- en of rustplaats.

Door de werkzaamheden kan de bever worden verstoord en kan de verblijfplaats worden beschadigd of vernield. Om negatieve effecten op de bever tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in paragraaf 4.2.1 en in paragraaf 6.4 van het rapport "Aanvulling activiteitenplan bever krib-en oeververlaging Pannerdensch Kanaal" van 13 mei 2022. De door uw genoemde maatregelen zijn voldoende.

Er is een verstoringvrije afstand ingesteld rond de verblijfplaats van 50 meter. In de voortplantingsperiode (periode mei tot en met augustus) wordt in die zone niet gewerkt. Buiten de voortplantingsperiode worden er wel binnen de 50 meter zone werkzaamheden uitgevoerd. Hierbij blijft de verblijfplaats fysiek behouden, rijdt er geen materieel over het hol heen en wordt de ingang van de verblijfplaats niet geblokkeerd. Omdat de bever in de twee weken dat de cameraval is geplaatst niet bij de verblijfplaats is waargenomen, kan worden aangenomen dat de soort meerdere verblijfplaatsen in de omgeving heeft waar hij naar kan uitwijken indien de verstoring van de werkzaamheden binnen 50 meter van de verblijfplaats zodanige verstoring veroorzaakt, waardoor de bever genoodzaakt is de locatie tijdelijk te verlaten.

Indien er voor de oorspronkelijke ontheffing al bomen zijn gekapt, laat men alle stammen met een diameter van onder de tien centimeter liggen voor de bever. Aanvullend daarop worden geen nieuwe bomen meer gekapt. De oevers van het Pannerdensch kanaal fungeert als foerageergebied van de bever. Het leefgebied van de bever bestaat uit meerdere kilometers. Na en tijdens de uitvoer van de werkzaamheden blijft er voldoende mogelijkheid voor boomzaden om op natuurlijke wijze op de oevers te ontkiemen, waardoor het aanbod van voedsel voor de bever op lange termijn niet in gevaar komt. In de omgeving blijft ook voor de korte termijn voldoende geschikt leef- en foerageergebied aanwezig. Dit geschikte foerageergebied ligt buiten de hoofdvaargeul en wordt niet aangetast door de werkzaamheden genoemd in dit besluit. Er blijft daardoor genoeg dekking en foerageergebied over voor de bever in de omgeving van het hol. Een ecologisch deskundige wordt betrokken bij de uitvoer van de werkzaamheden, bijvoorbeeld voor het afzetten van gebied met linten.

Doordat werkzaamheden binnen 20 meter van het beverhol zullen worden uitgevoerd,

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 augustus 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190026897469

Kenmerk
WNB/2021/008A.toek

kan niet worden voorkomen dat de bever wordt verstoord indien deze aanwezig is. Ook is het niet op voorhand te voorspellen of de bever vanwege deze verstoring noodgedwongen zich tijdelijk ergens anders moet begeven en de verblijfplaats tijdelijk ongeschikt wordt voor de soort. Doordat deze tijdelijke effecten niet kunnen worden uitgesloten is er sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming.

Nederland is van redelijk belang voor de bever in Europa. Concentraties beverpopulaties zijn vooral vertegenwoordigd in de provincies Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland en Flevoland. De bever is de laatste jaren toegenomen in Nederland en er is een Gunstige staat van Instandhouding bereikt. Regionaal gezien komt de bever vrijwel overal waar water is voor. Het betreft een rivierengebied en veel uiterwaarden met volop mogelijkheden voor bevers om zich te vestigen en te foerageren. In het plangebied zelf is niet heel veel ruimte voor de bever om te foerageren. Maar net buiten het plangebied, in de uiterwaarden is wel voldoende foerageer gelegenheid. Het leefgebied van de bever wordt met deze ingreep dan ook niet aangetast. De verblijfplaats ondervindt tijdelijk verstoring van de werkzaamheden waardoor exemplaren van de bever kunnen worden verstoord en de verblijfplaats tijdelijk niet in gebruik wordt genomen. Er zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden voor de soort aanwezig. Na de werkzaamheden is de verblijfplaats weer beschikbaar voor de soort. De staat van instandhouding zal lokaal en regionaal niet worden aangetast door de werkzaamheden.

De gunstige staat van instandhouding van de bever komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Met de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de gevoelige periode van de bever. Deze loopt globaal van mei tot augustus. Binnen de kwetsbare periode wordt niet binnen 50 van de burcht gewerkt. Na de gevoelige periode moet men wel binnen 20 meter van de burcht werken, maar ook dan zal er niet over de burcht gereden worden. De rijroutes zijn daarop aangepast. Er is gekozen voor een snelle doorloop van de werkzaamheden, om de periode van aanwezigheid van mensen zo kort mogelijk te houden en daarmee de kans op verstoring van de bevers zo klein mogelijk te maken.

In het voortraject zijn verschillende inrichtingsvarianten beschouwd voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Voor alle varianten zijn werkzaamheden aan de oevers en kribben nodig. De gekozen variant behaalt een maximale waterstandsverlaging, maar is niet nadeliger voor bever dan de andere varianten.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt de schade aan de bever zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft een wijziging op een ontheffing aangevraagd van verbodsbepalingen op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming.

Het belang van hoogwaterveiligheid op korte en lange termijn geldt ook voor deze wijzigingsaanvraag. Om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering en andere toenemende risicofactoren van overstromingen, is het nodig om rivieren te verbreden. Hierdoor kunnen hogere pieken in waterstanden kunnen worden opgevangen. Niet alleen dijken moeten worden verhoogd, maar ook in de rivier zelf zijn aanpassingen zoals een krib- en oeververlaging noodzakelijk om hoogwaterstanden te verlagen en rivierdijken te ontzien.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de bever, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 augustus 2022

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190026897469

Kenmerk
WNB/2021/008A.toek



Figuur 2.1: Ligging van het plangebied

2.2 Planning

De start van de uitvoerfase staat gepland in 2022. Het project moet uiterlijk eind december 2023 afgerond zijn. Omdat de werkzaamheden sterk afhankelijk zijn van de waterstanden en om een vertraging op te kunnen vangen worden de vergunningen en ontheffingen aangevraagd tot 31-12-2024.

5 Maatregelen

In deze paragraaf worden de maatregelen besproken om de negatieve effecten voor rivierrombout tot een minimum te beperken. Hiermee is ook op langere termijn het duurzaam voortbestaan van de lokale populatie gewaarborgd.

Door de lange larvenfase van rivierrombout zijn er altijd relatief mobiele larven in het plangebied aanwezig. Omdat het gehele plangebied tot het potentiële leefgebied van de larven van rivierrombout behoort, is het niet mogelijk maatregelen te nemen waardoor het doden of verstoren van larven tijdens de werkzaamheden kan worden uitgesloten.

Wel kan voor de start van de werkzaamheden in de periode dat de larven uitsluipen (de periode van eind mei tot half augustus), op land gecontroleerd worden op aanwezigheid van uitsluitende dieren. Door deze controle voor de start van de werkzaamheden in een nieuw krib vak uit te voeren is steeds zeker dat er geen uitsluitende dieren verstoord of gedood worden. Als er tijdens een controle uitsluitende dieren worden aangetroffen worden deze door een libellendeskundige verplaatst naar een veilige locatie.

Na de uitvoering van de werkzaamheden is het plangebied direct weer geschikt als voortplantingsplaats voor rivierrombout. Waar de oevers nu nog in steen liggen, zijn ze na uitvoering van de maatregelen voorzien van een flauw talud. Alleen op de locaties waar extra erosie werende maatregelen worden genomen wordt stortsteen toegepast. Dit betreft steeds een beperkt oppervlakte (zie bijlage 1). De erosiewerende maatregelen worden in de kribvakken uitgevoerd. Na verloop van tijd worden de plekken waar stortsteen wordt geplaatst door het neerslaan van zand en slib weer geschikt als voortplantingsplaats.

4.2 Effectbeoordeling en maatregelen

4.2.1 Al getroffen maatregelen bever

Na het aantreffen van het beverhol zijn direct mitigerende maatregelen getroffen om een overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen (Wnb artikel 3.5). Het is verboden om bevers opzettelijk te doden of te vangen, te verstoren en voortplantingsplaatsen en rustplaatsen te beschadigen of vernietigen. De getroffen maatregelen zijn:

- Om het beverhol is een verstoringsvrij zone ingesteld met een straal van 50 meter om het hol (figuur 4.3)
- De gekapte bomen die nog niet waren afgevoerd en binnen een straal van 1 kilometer om het beverhol lagen zijn laten liggen, zodat er voldoende voedsel voor bever aanwezig blijft in de directe omgeving van het beverhol. Later zijn de stammen met een dikte groter dan 10 centimeter wel afgezaagd en afgevoerd, omdat deze een waterveiligheidsrisico vormen bij een eventueel stijgend rivierpeil en bever toch vrijwel uitsluitend de dunne takken gebruikt als voedsel
- In het plangebied worden geen bomen meer gekapt



Figuur 4.3 Beverhol met verstoringsvrije zone (krib 5)

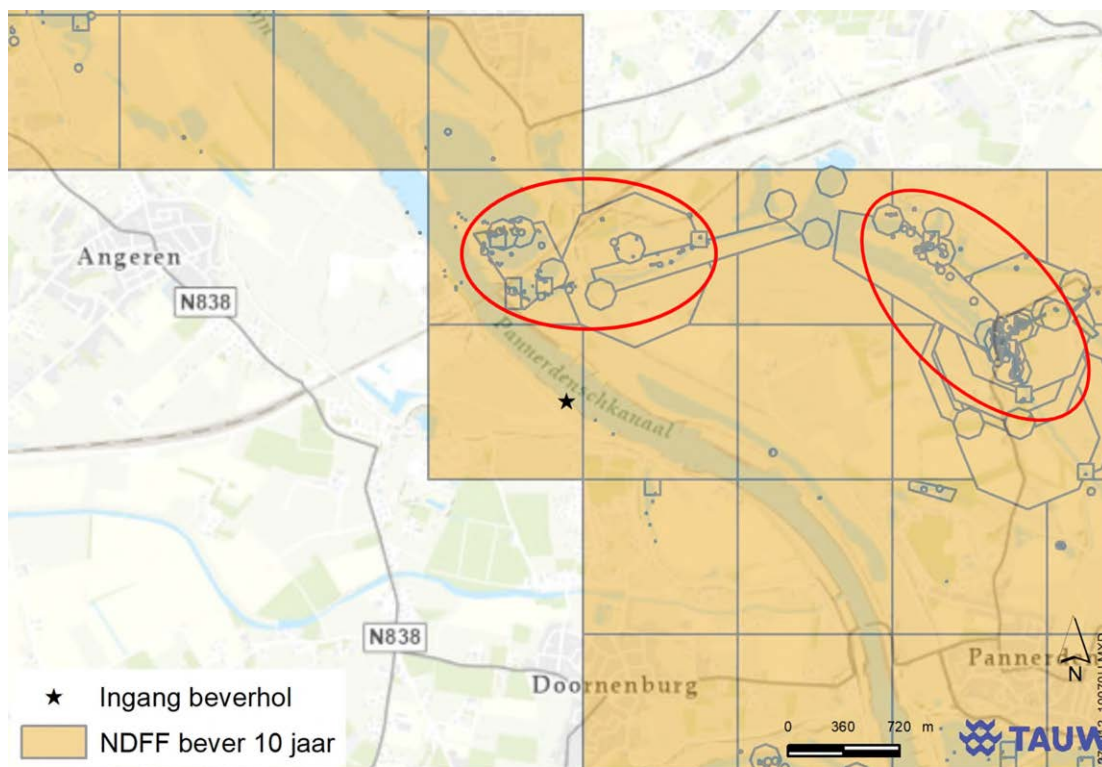
4.2.2 Effectbeoordeling bever

De effectbeoordeling is opgesplitst in effecten op het hol en effecten op het leefgebied. Het territorium van bevers is groot en kan meerdere kilometers oever beslaan (Zoogdiervereniging, 2022).

Verstoring van hol

In de 2 weken vanaf 17 maart dat de cameraval bij de ingang van het beverhol is geplaatst is geen bever vastgelegd op de camera. Dit geeft aan dat bever in de omgeving meerdere verblijfplaatsen heeft waar de soort verblijft. Dit wordt bevestigd door de waarnemingen in NDFF weergegeven in figuur 4.3. Hier zijn 2 clusters te zien die met rood zijn omcirkeld, waar de meest waarnemingen van bevers zijn gedaan.

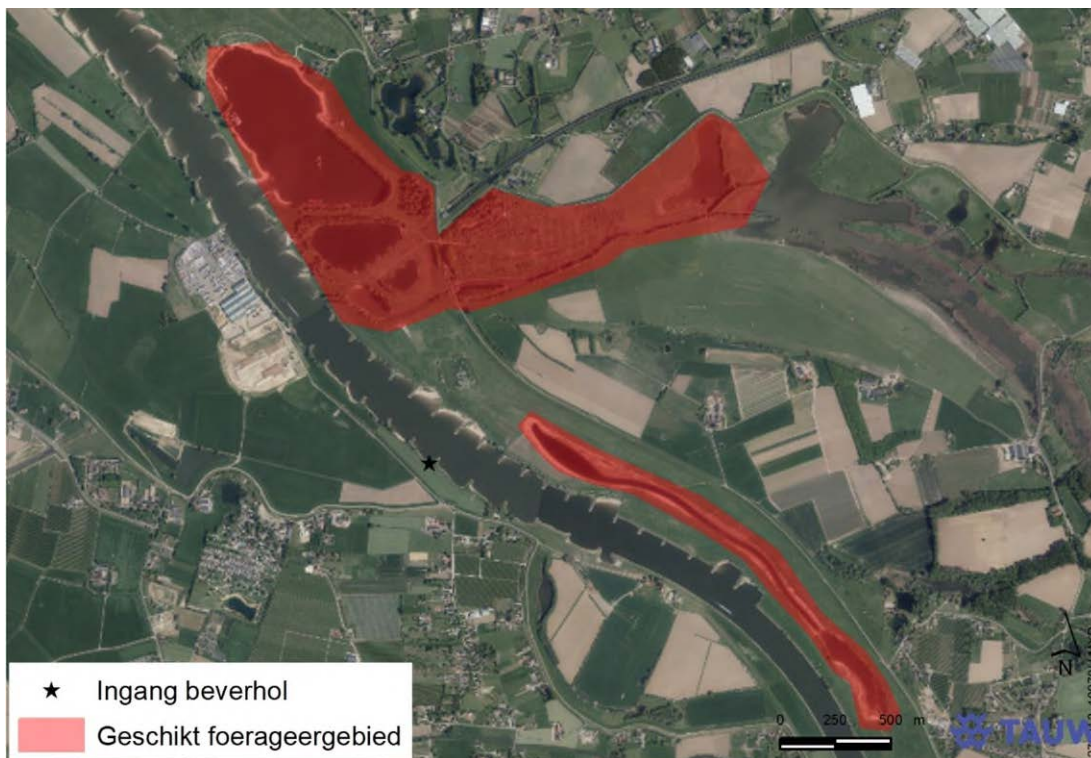
Het beverhol wordt niet fysiek aangetast bij het voornemen. Er rijdt geen materieel over het hol en de zone van 50 meter om het hol wordt niet betreden in de voorplantingsperiode van bever. De voortplantingsperiode is de kwetsbare periode van de soort en loopt van mei tot en met augustus (BIJ12, 2017). In de periode van september tot en met april kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de straal van 50 meter om het beverhol. Het beverhol wordt ook hierbij niet fysiek aangetast en er wordt niet over het hol gereden met materieel. Verder wordt de ingang van het beverhol niet geblokkeerd. Hierdoor wordt verstoring van bevers zo goed als mogelijk voorkomen.



Figuur 4.4 Waarnemingen van bever in de afgelopen 10 jaar (NDFF, 2022)

Verstoring leefgebied

Zoals hierboven beschreven bestaat het leefgebied van bever uit meerdere kilometers oever. Op deze oevers foerageert bever. Op de oevers van het Pannerdensch kanaal staan weinig bomen gezien de eisen die Rijkswaterstaat aan het stroomgebied van de rivier stelt. Bij een hoger waterpeil stuwen bomen langs de stroomgeul het water verder op waardoor het bovenstrooms problemen kan geven. Hierdoor is het niet mogelijk om bomen naast de stroomgeul terug te planten voor bever. Na en tijdens de uitvoer van het voornemen blijft er echter wel voldoende mogelijkheid voor boomzaden om op een natuurlijke wijze op de oevers te ontkiemen. De aangroei van zaailingen en jonge bomen wordt niet aangetast bij het voornemen. Het aanbod van voedsel voor bever komt hierdoor op de langere termijn niet in gevaar. Daarnaast is er in de directe omgeving van het beverhol veel geschikter leef- en foerageergebied voor bever aanwezig. In deze gebieden stroomt het water minder hard of staat het stil en staan veel (jonge) bomen op de oevers waardoor er veel voedsel aanwezig is. Deze gebieden zijn met rood aangegeven in figuur 4.5. Het voornemen heeft geen effect op deze gebieden en geen significant effect op het leefgebied van bever.



Figuur 4.5 Foerageergebied bever rondom plangebied

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de rivierrombout

Artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 Wet natuurbescherming

De rivierrombout is in het plangebied aangetroffen. Deze libellensoort groeit als larve op in het natte profiel van de kribvakken. Na ei-afzetting in of bij de rivier (bijvoorbeeld op het steen van een krib) groeit de larve in drie tot vier jaar op in de zandige waterbodem van de rivieroever. De larven bevinden zich in deze drie á vier jaar jaarrond tussen het substraat en sluipen tussen eind mei en augustus uit op de strandjes tussen de kribben en op de kribben zelf. Op één van de locaties in het plangebied zijn huidjes van uitgeslopen rivierrombouts gevonden. Daarnaast is één volwassen exemplaar waargenomen. Omdat een rivierrombout een groot deel van zijn levenscyclus onder water of in het slib leeft, wordt aangenomen dat de soort op elke locatie van het plangebied aanwezig is.

Er wordt gewerkt op en naast de kribben en in de oevers. Er worden onder andere stenen geplaatst in een strook langs de kribben. Voor transport van materiaal wordt over stranden gereden. Ten slotte worden maatregelen genomen tegen erosie op de oevers. Voor al deze werkzaamheden geldt dat (leefgebied van) de rivierrombout wordt aangetast. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de rivierrombout tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan rivierrombout Krib- en oeververlaging Pannerdensch Kanaal' van 24 februari 2021. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

U stelt voor om tijdens de periode dat de larven uitsluipen, van eind mei tot half augustus, op land te controleren of uitsluitende dieren aanwezig zijn. Indien uitsluitende exemplaren worden aangetroffen worden deze door een deskundige verplaatst naar een veilige locatie. Hiermee voorkomt u dat op de kribben en stranden uitsluitende dieren verstoord of gedood worden.

Rivierrombouts bevinden zich een groot deel van hun levenscyclus (drie tot vier jaar) als larve in de zandige bodem van de rivier. Het slib vormt zowel rustplaats als foerageergebied van de larven. Alle oeverbodems in het gehele plangebied behoren tot potentieel leefgebied van deze larven. Negatieve effecten van de werkzaamheden op in het water levende larven worden door de getroffen mitigerende maatregelen niet voorkomen, en kunnen ook niet worden voorkomen. Daarnaast is het aannemelijk dat als gevolg van de werkzaamheden geen eitjes worden afgezet langs de oevers en op de kribben waar gewerkt wordt. Het doden en verstoren van exemplaren, alsook het beschadigen of vernielen van rustplaatsen, kan niet worden uitgesloten. Er is dan ook sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

De rivierrombout breidt zich sinds 1996 uit over het Nederlandse rivierengebied. De soort is zeldzaam, maar is langs de grote rivieren plaatselijk vrij algemeen. Echter is de recente trend van de soort niet duidelijk omdat de soort moeilijk te volgen is.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 september 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190024901890

Kenmerk
WNB/2021/008.toek

Uit inventarisaties blijkt wel dat de soort op meerdere locaties rond het plangebied aanwezig is. Op lokaal en regionaal niveau lijkt een stabiele populatie aanwezig.

Het schadelijke effect van de werkzaamheden is van tijdelijke aard en houdt rekening met de belangrijke en kwetsbare uitsluitingsfase. De effecten zullen mogelijk leiden tot een dip in de populatie. Na de werkzaamheden is het plangebied weer geschikt als leefgebied voor de rivierrombout. De gunstige staat van instandhouding van de rivierrombout komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt volgens de door u voorgeschreven maatregelen.

Andere bevredigende oplossing

U geeft aan dat het niet uitvoeren van de werkzaamheden mogelijk grote nadelige gevolgen heeft met betrekking tot hoogwaterveiligheid. Het niet treffen van deze waterpeil verlagende maatregelen is geen serieus alternatief. Daarnaast is de locatie van de werkzaamheden vastgelegd in het tracébesluit en daarmee zijn de werkzaamheden locatie gebonden.

In het voortraject van de werkzaamheden zijn verschillende inrichtingsvarianten langs gekomen. Het werken aan kribben en oevers is onderdeel van alle varianten. De gekozen variant is niet nadeliger voor de rivierrombout dan andere varianten. Er zijn geen alternatieve werkwijzen bekend die schade aan de soort nog meer voorkomen, omdat de soort onder andere lastig is weg te vangen. Na de werkzaamheden wordt de oever van het plangebied ingericht als grasland, worden de oevers minder steil en is er een meer natuurlijke variatie tot aan het grasland. De samenstelling van de rivierbodem verandert niet na de uitvoering. Er is geen inrichting die een zelfde waterstandsverlaging bewerkstelligt en gunstiger uitpakt voor rivierrombout.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de rivierrombout zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b.

Het primaire belang van het project is hoogwaterveiligheid op korte en lange termijn. De rivieren in Nederland zijn de afgelopen eeuwen meer ingeklemd tussen hogere dijken, waar achter de bodem is gedaald. Door dit 'badkuipeffect', bevolkingsgroei en toegenomen economische activiteit zijn potentiële gevolgen van een overstroming groter geworden. Door klimaatverandering krijgen rivieren tevens meer smelt- en regenwater te verwerken. Zonder maatregelen is Nederland onvoldoende beschermd tegen overstromingen.

Maatregelen aan alleen de dijken zijn onvoldoende, ook maatregelen in het riviersysteem zijn noodzakelijk om maatgevende hoogwaterstanden te verlagen en zo de rivierdijken te ontzien. Zo kunnen rivieren hogere afvoeren verwerken, en wordt de waterveiligheid vergroot. In het huidige project, dat voort komt uit het NURG-project Overgeul Boven-Rijn, worden kribben en oevers verlaagd. Doel is het realiseren van 5 centimeter waterstanddaling bij hoogwater op de Boven-Rijn.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de rivierrombout, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

16 september 2021

Onze referentie

Aanvraagnummer

5190024901890

Kenmerk

WNB/2021/008.toek